

LEWIATAN

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@pkpplewiatan.pl
www.pkpplewiatan.pl

member of BUSINESS EUROPE

Uwagi Konfederacji Lewiatan do dokumentu służb DG ds. Konkurencji zawierającego projekt wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa na lata 2014-2020

W opinii Konfederacji Lewiatan niekorzystne z punktu widzenia przedsiębiorców zmiany przedstawione w przedmiotowej propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej przeglądu wytycznych ws krajowej pomocy regionalnej na lata 2014-2020 obejmują m.in.:

- obniżenie maksymalnych poziomów intensywności wsparcia;
- ograniczenie możliwości wsparcia z regionalnej pomocy inwestycyjnej dla dużych przedsiębiorstw do tzw. regionów „a” (wyłączenie takiej pomocy dla dużych firm w tzw. regionach „c”);
- zaostrzenie warunków spełnienia efektu zachęty – możliwość rozpoczęcia prac nad projektem dopiero po uzyskaniu decyzji o przyznaniu wsparcia.

Ponadto, propozycja Komisji wprowadza inne zmiany, opisane poniżej, które mogą doprowadzić do obniżenia atrakcyjności inwestycyjnej w Unii Europejskiej, pogorszenia warunków planowania i realizacji inwestycji, a w konsekwencji zagrożenie odpływu potencjalnych inwestycji z Europy do innych bardziej atrakcyjnych obszarów inwestycyjnych.

Uwagi do poszczególnych elementów projektu wytycznych:

– ***obniżenie maksymalnych poziomów intensywności wsparcia na obszarach „a” i „c” (pkt 157 i 162)***

Obniżenie maksymalnych pułapów dofinansowania obniży zdolność firm wspierania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie. Ponadto, obniżając intensywność wsparcia pomija się specyfikę poszczególnych rodzajów wspieranych projektów, m.in. tych związanych z inwestycjami w innowacje. Znaczenie inwestycji innowacyjnych dla rozwoju Unii Europejskiej, w tym realizacji strategii Europa 2020, w połączeniu z niską innowacyjnością gospodarek w regionach „a” oraz wysokim ryzykiem (tym większym, im większy poziom nowości technologii lub wdrażanych rozwiązań czy przełomowość innowacji), uzasadniają zachowanie w tych regionach dotychczasowej intensywności pomocy, tak w przypadku firm dużych jak i MŚP.

Należy też zauważyć, że wyższy pułap intensywności pomocy daje państwom członkowskim większą swobodę w projektowaniu zachęt inwestycyjnych, a tym samym większą elastyczność jeśli chodzi o kształtowanie polityki regionalnej, przy czym w Polsce maksymalna intensywność pomocy, zwłaszcza w przypadku dużych przedsiębiorstw, była wykorzystywana sporadycznie. W związku z powyższym postulujemy pozostanie przy obecnych pułapach wsparcia.

– ***ograniczenie wsparcia z regionalnej pomocy inwestycyjnej w obszarach „c” do MŚP (pkt. 160)***

Proponowane wyłączenie możliwości wsparcia dużych przedsiębiorstw na obszarach „c” nie bierze pod uwagę występowania w niektórych z nich wysokiego przestrzennego zróżnicowania

pod względem poziomu rozwoju gospodarczego, charakterystycznego np. dla niektórych obszarów stołecznych na poziomie NUTS2¹. Ewentualne „wyjęcie” najbogatszego regionu NUTS3 z wyliczenia wartości PKB tych obszarów, klasyfikowałoby je do kategorii „a”, co odzwierciedla większe potrzeby w zakresie wsparcia z pomocy regionalnej. Przypadek ten będzie w latach 2014-2020 dotyczył również Polski.

Zdaniem Konfederacji Lewiatan należałoby przyjąć taki mechanizm przyznawania pomocy regionalnej, który umożliwi wspieranie dużych przedsiębiorstw na obszarach najbardziej tego potrzebujących, do których w Polsce w proponowanej nomenklaturze naleć będzie również obszar „c”. W tym kontekście proponujemy przeanalizowanie m.in. następujących rozwiązań:

- a) wyodrębnianie regionów NUTS3 odbiegających pod względem poziomu PKB per capita od całego regionu NUTS2 o przyjętą wartość procentową (zapewniłoby to odpowiedni poziom wsparcia m.in. w biedniejszych powiatach wokół Warszawy; wiąże się jednak z wyższymi kosztami monitoringu poziomu PKB na poziomie NUTS3);
- b) określanie całej mapy pomocy regionalnej na poziomie NUTS3 (odpowiedni poziom wsparcia w regionach; wysokie koszty administracyjne);
- c) utrzymanie wsparcia dla dużych przedsiębiorstw w regionach „c” (rozwiązanie tańsze, jednak nieuwzględniające zróżnicowanego poziomu rozwoju wewnątrz regionów).

Należy w tym kontekście pamiętać o wartości dodanej wnoszonej przez inwestycje dużych firm – często o relatywnie wysokim poziomie innowacyjności, które przekładają się na transfer technologii do współpracujących z nimi małych i średnich przedsiębiorstw, tworząc tym ostatnim lepsze warunki do rozwijania działalności. Ponadto, głównym kryterium decydującym o przyznawaniu wsparcia przedsiębiorstwom powinna być jakość projektów, ich zdolność generowania wartości dodanej w gospodarce, a także realizowanie celów europejskiej strategii wzrostu i zatrudnienia, a nie ich wielkość. Abstrahując natomiast od braku kompleksowych analiz potwierdzających występowanie zjawiska przenoszenia działalności do regionów oferujących wsparcie z pomocy regionalnej z jednoczesnym zamykaniem działalności w innych obszarach w ramach jednolitego rynku europejskiego, należy mieć na uwadze, że kategoria przedsiębiorstw niebędących MŚP zawiera wiele rodzajów krajowych podmiotów nie zainteresowanych opisywaną „relokacją” inwestycji w skali europejskiej.

– ***zaostrzenie warunków spełnienia efektu zachęty – możliwość rozpoczęcia prac nad projektem dopiero po wydaniu decyzji o przyznaniu wsparcia (pkt. 60 i 61)***

Zaproponowane przesunięcie w czasie możliwości rozpoczęcia prac nad projektem do momentu uzyskaniu przez beneficjenta decyzji o przyznaniu wsparcia spowoduje co najmniej 6-cio miesięczne opóźnienia w realizacji planowanych inwestycji. W rezultacie przyjęcia takiego przepisu nastąpi obniżenie atrakcyjności inwestowania w krajach UE w porównaniu do krajów spoza Unii.

Postulujemy utrzymanie obecnie obowiązujących przepisów w tym zakresie (rozpoczęcie prac możliwe po złożeniu przez beneficjenta wymaganej dokumentacji i otrzymaniu potwierdzenia spełnienia przez projekt).

---

¹ W Polsce różnice w wielkości PKB per capita pomiędzy Warszawą a najbiedniejszymi powiatami województwa mazowieckiego wynoszą ponad 4:1; Odpowiedź Ministra Rozwoju Regionalnego na interpelację nr 1828, Warszawa, 5 marca 2012 r.

- **wprowadzenie kategorii „pojedynczego projektu inwestycyjnego w ramach grupy” (pkt 16 (s))**

Sprowadzanie do kategorii „pojedynczego projektu inwestycyjnego” różnych inwestycji, również tych tematycznie zupełnie od siebie odległych, realizowanych - w okresie trzech lat, w tym samym regionie NUTS 3 - przez spółki na poziomie grupy, może ograniczać możliwość przyznawania pomocy przedsiębiorstwom realizującym przedsięwzięcia w niepowiązanych ze sobą obszarach (np. centrum badawczo-rozwojowe w zakresie oprogramowania i oczyszczalnia ścieków). Rekomendujemy pozostawienie w mocy zapisów obowiązujących w wytycznych na lata 2007-2013 w pkt. 60.
- **obowiązek zgłaszania pomocy inwestycyjnej przedsiębiorstw, które zamknęły podobną działalność produkcyjną w ciągu dwóch lat od uzyskania pomocy, lub planują taką działalność zamknąć w ciągu dwóch lat od zakończenia inwestycji (pkt. 25)**

Proponowany zapis wprowadza konieczność zwrotu przyznanej pomocy, jeśli jakkolwiek podobna inwestycja w ramach grupy została zamknięta w ciągu 2 lat od zakończenia danej inwestycji. Oznacza to wprowadzenie niewykonalnego dla beneficjenta wymogu zagwarantowania, że nie zamknie on w ramach grupy podobnej inwestycji w określonym czasie. Przepis wprowadziłby więc przede wszystkim dodatkowy ciężar dla państw członkowskich, jak i sektora prywatnego, związany z monitorowaniem działalności firm i ujawnianiem ich planów inwestycyjnych. Ostatnia kwestia może być też kontrowersyjna w świetle zachowania tajemnicy handlowej przedsiębiorstw. Proponowany zapis nie będzie miał znacznego wpływu na decyzje przedsiębiorstw, natomiast wprowadzi niepotrzebny ciężar administracyjny.
- **pomoc tylko w odniesieniu do kosztów netto realizacji inwestycji (pkt. 75)**

Zgodnie z proponowanym przepisem, w przypadku pomocy podlegającej indywidualnej notyfikacji (zarówno MŚP, jak i firmy spoza tej kategorii) oraz pomocy inwestycyjnej w ramach zgłoszonego programu na rzecz dużych przedsiębiorstw, koszty kwalifikowane podlegające wsparciu zostaną ograniczone tylko do nadwyżki ponad wariant alternatywny zakładający brak pomocy. Z jednej strony, takie rozwiązanie w wielu przypadkach obniży lub całkowicie zniweluje atrakcyjność pomocy (zakładając inne ograniczenia wynikające z nowych przepisów). Z drugiej strony dodatkowe skomplikowanie przepisów będzie oznaczało wyższe ryzyko popełnienia błędu i poprawnej interpretacji wymogów, zarówno dla administracji, jak i beneficjentów pomocy, na etapie przygotowywania i oceny projektów (m.in. przy obliczaniu kosztów kwalifikowanych). Postulujemy usunięcie tego zapisu.

Konfederacja Lewiatan